

Lovforslag nr. L 203. Fremsat den 10. februar 1994 af trafikministeren (Trøjborg)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om offentlige veje

§ 1

I lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 624 af 21. juli 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. En amtskommunal eller kommunal vejbestyrelse kan lade de arbejder, der er nævnt i stk. 2, udføre ved en anden vejbestyrelses foranstaltning samt afgive tilbud på arbejder, der af en anden vejbestyrelse er udbudt i licitation. Trafikministeren fastsætter nærmere regler herom.«.

2. § 103, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Vejbestyrelsen kan kræve træer og anden beplantning på, over og i vejareal fjernet, nedskåret, opstammet eller studset. Det samme gælder træer og anden beplantning ved vejareal, når vejens istandsættelse eller hensynet til færdslen gør det nødvendigt. Hvis vejbestyrelsens krav ikke efterkommes inden for en fastsat frist, kan vejbestyrelsen lade arbejdet udføre ved sin foranstaltning på ejerens bekostning.«.

§ 2

Trafikministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er foranlediget af et ønske om at drage fordel af øget konkurrence og skal ses i sammenhæng med forlængelsen pr. 1. januar 1993 af de samarbejdsaftaler, der er indgået mellem staten og de amtskommunale og kommunale vejbestyrelser, om drift og vedligeholdelse m.m. af det statslige vejnet (hovedlandevejene).

Ved forlængelsen af disse aftaler er det forudsat, at opgaver, som amtskommuner og kommuner udfører for staten og som for en dels vedkommende hidtil er blevet udført af amtskommunernes og kommunernes egne vejafdelinger, fremover skal udbydes, således at både private entreprenører og andre vejbestyrelser får mulighed for at byde på opgaverne på tværs af aftalegrænser og vejbestyrelsesområder.

Lovforslaget omfatter således en bestemmelse om, at vejbestyrelserne kan udføre anlægs-, vedligeholdelses- og driftsopgaver inden for andre vejbestyrelsesområde.

Endvidere indeholder forslaget en bestemmelse, der gør det lettere for de offentlige vejbestyrelser at kræve beplantning m.v., der fra naboejendomme vokser ud i, på eller over vejareal, fjernet.

Om de erhvervmæssige konsekvenser af forslaget henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Forslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

Forslaget om, at vejbestyrelserne kan udføre arbejder for hinanden tilsigter en mere rationel udnyttelse af vejbestyrelsernes personale og materiel, samt at der opnås billigst muligt tilbud på arbejder udbudt i licitation.

Forslaget må derfor forventes at medføre besparelser for vejbestyrelserne.

For statens vedkommende er det i 4-årsaftalen for vedligeholdelse m.v. af de statslige hovedlandeveje forudsat, at besparelsen anvendes til forøget vedligeholdelsesindsats på statens veje. Besparelsen, der i aftaleperioden er anslået til 175 mio. kr., er således allerede disponeret.

For så vidt angår de (amts)kommunale veje er det vanskeligt at fastslå, hvor store besparelser der kan opnås. Disse vil bl.a. afhænge af, i hvilket omfang

(amts)kommunerne hidtil har udbudt arbejder i licitation eller i øvrigt anvendt fremmed hjælp til særlige opgaver.

Lovforslaget har været forelagt for
 Justitsministeriet
 Indenrigsministeriet,
 Finansministeriet, Administrations- og Personaledepartementet,
 Finansministeriet, Budgetdepartementet
 Miljøministeriet
 Boligministeriet
 Ministeriet for Erhvervspolitisk Samordning
 Københavns Kommune
 Frederiksberg Kommune
 Kommunernes Landsforening
 Amtsrådsforeningen i Danmark
 Dansk Arbejdsgiverforening
 Landsorganisationen i Danmark
 Entreprenørforeningen, samt
 Udliciteringsrådet

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Efter vejlovens § 10 påhviler det hver enkelt vejbestyrelse at holde deres offentlige veje i den stand, som trafikken kræver. Bestemmelsens stk. 2 fastslår i overensstemmelse hermed, at det er vejbestyrelserne, der bestemmer, hvilke arbejder, der skal udføres på deres veje og afholder de udgifter, der er forbundet hermed.

Efter vejlovens § 15 kan trafikministeren bestemme, at projekterings-, anlægs- og vedligeholdelsesarbejder samt driftsforanstaltninger på hovedlandevejene efter aftale udføres af et amtsråd eller en kommunalbestyrelse for statens regning inden for amtskommunens eller kommunens eget geografiske område.

Loven indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse om aftaler mellem de amtskommunale og kommunale vejbestyrelser.

Langt hovedparten af anlægsarbejderne på hovedlandevejene er hidtil blevet udbudt ved licitation og

ved forlængelsen af de aftaler, der er indgået efter nævnte § 15 fra 1. januar 1993, er det forudsat, at også drifts- og vedligeholdelsesarbejderne på hovedlandevejene skal udbydes i licitation.

Samtidig er det forudsat, at der skal arbejdes med forskellige former for udbud, herunder udbud på tværs af aftalegrænserne og på tværs af vejbestyrelsesområderne, samt at de (amts)kommunale aftalepartnere selv skal kunne byde på de udbudte arbejder.

Efter de almindelige uskrevne regler om kommunernes og amtskommunernes opgavevaretagelse kan kommunerne og amtskommunerne ikke varetage opgaver uden for vedkommende kommunes eller amtskommunes område med visse meget begrænsede undtagelser, f.eks. tilknyttet følgevirksomhed.

Forudsætningerne for de nævnte aftaler kan derfor kun realiseres, såfremt der frembringes en særlig hjemmel hertil i vejloven.

I forbindelse hermed har Amtrådsforeningen foreslået, at der også frembringes hjemmel til, at amtskommunerne og kommunerne indbyrdes kan byde på arbejder udbudt i licitation på landevejene og kommunevejene.

På denne baggrund foreslås der tilvejebragt hjemmel til, at de amtskommunale og kommunale vejbestyrelser kan udføre arbejder for andre vejbestyrelser. Dette vil kunne ske enten ved aftale uden forudgående udbud eller ved at en (amts)kommunal vejbestyrelse byder på en anden vejbestyrelses udbudte arbejder.

Amtskommunerne og kommunerne kan dog kun indgå aftaler uden udbud inden for rammerne af EUs udbudsregler og de supplerende regler, som vil blive fastsat af trafikministeren jf. nedenfor.

Ved at give vejbestyrelserne mulighed for at byde på andre vejbestyrelseres udbudte opgaver skabes et mere optimalt konkurrencemæssigt miljø, der sikrer, at disse opgaver bliver udført billigst muligt.

Amtskommunerne og kommunerne vil fortsat kunne lade arbejder på vedkommende vejbestyrelses egne veje udføre af (amts)kommunernes egen vejafdeling.

Bestemmelsen vil påføre private entreprenører større konkurrence i forbindelse med udførelse af vejarbejder, der udbydes i licitation. De omtalte samarbejdsaftaler indebærer imidlertid også, at flere arbejder udbydes i licitation. Lovændringen og samarbejdsaftalen vil således til sammen kunne medføre såvel flere som færre opgaver til de private entreprenører afhængig af, om de er konkurrencedygtige i forhold til de offentlige vejbestyrelser.

Det forudsættes, at de (amts)kommunale tilbud på udbudte arbejder, hvad enten der er tale om egne

udbudte arbejder, eller arbejder udbudt af en anden vejbestyrelse, afgives efter almindelige forretningsmæssige principper. Heri ligger, at det skal være en fornuftig og økonomisk forsvarlig disposition at tilbyde at udføre opgaven til den pågældende pris, at prisfastsættelsen ikke må påføre private urimelig konkurrence, og at prisen ikke må blive fastsat for lavt med henblik på at yde tilskud til bygherren.

Der foreslås derfor tilvejebragt hjemmel til, at trafikministeren kan udfærdige nærmere regler om de amtskommunale og kommunale vejbestyrelseres tilbudsgivning og om de aftaler som vejbestyrelserne kan indgå med hinanden uden licitation.

Finansministeriets udliciteringscirkulære indeholder regler om udbud og udlicitering af statslige drifts- og anlægsopgaver og er bilagt retningslinier for kalkulation af omkostninger ved statslige myndigheders bud på egne udbudte opgaver. For så vidt angår statslige institutioners mulighed for at udføre opgaver for andre mod betaling er dette reguleret af Finansministeriets regler om indtægtsdækket virksomhed. Det vil være hensigtsmæssigt, at lade de nævnte regler herunder retningslinierne for kalkulation af omkostninger der er optaget som bilag til udliciteringscirkulæret, danne grundlag for de regler ministeren fastsætter for amtskommunernes og kommunernes tilbudsgivning på udbudte arbejder. Reglerne vil bl.a. komme til at indeholde et krav om regnskabsmæssig adskillelse mellem vejbestyrelsernes udførende virksomhed og øvrige virksomhed, samt bestemmelser, der skal sikre, at tilbud afgives på grundlag af vejbestyrelsens samlede omkostninger ved udførelse af opgaven, dvs. ikke kun de direkte omkostninger så som løn, forbrug af materialer m.v. men også de indirekte omkostninger, f.eks. husleje, administrative faciliteter m.v.

For så vidt angår vejbestyrelsernes mulighed for at indgå aftaler om udførelse af arbejder på hinandens veje uden forudgående licitation begrænses adgangen hertil af EU's udbudsregler (Rådets direktiv 93/37, vedr. anlægsopgaver, Rådets direktiv 92/50 vedr. tjenesteydelser samt Rådets direktiv 93/36 vedr. vareindkøb). Aftalerne kan således efter EU's udbudsregler kun omfatte anlægsarbejder under ca. 40 mio. kr. og tjenesteydelser under ca. 1,6 mio. kr.

Med henblik på at sikre tilstedeværelsen af et konkurrencemæssigt miljø, vil de regler, som skal fastsættes af trafikministeren komme til at indeholde en yderligere beløbsmæssig begrænsning af de amtskommunale og kommunale vejbestyrelseres mulighed for uden forudgående licitation at indgå aftaler om udførelse af anlægsarbejder på hinandens veje.

Grænseværdien for aftaler mellem vejbestyrelserne om udførelse af anlægsarbejder på landeveje og

kommuneveje uden forudgående licitation vil blive sat til 1,6 mio. kr. Aftaler mellem vejbestyrelserne og private entreprenører vil fortsat kun være begrænset af EU's udbudsregler.

En vejbestyrelses tilbud på en anden vejbestyrelses opgaver og dennes accept af tilbudet er en afgørelse truffet med hjemmel i den foreslåede bestemmelse og derfor omfattet af den almindelige klageadgang efter vejlovens § 4, stk. 1. Der vil således kunne klages til trafikministeren over et sådant tilbud med accept for så vidt angår retlige spørgsmål. Ministeren vil i forbindelse hermed kunne tage stilling til, om de regler der er fastsat med hjemmel i den nye bestemmelse er overholdt.

Finansministeriets cirkulære om udbud og udlicitering af statslige drifts- og anlægsopgaver indeholder bestemmelser om nedsættelse af et udliciteringsråd. Rådet har bl.a. til opgave at udtale sig om klager over overtrædelse af bestemmelserne i cirkulæret. Da dette råd har en særlig kendskab til licitationsforhold, vil det være hensigtsmæssigt at rådet også får til opgave at udtale sig om klager over overtrædelse af de regler, ministeren fastsætter, inden ministeren træffer afgørelse. I forbindelse hermed vil der blive fastsat regler der forpligter den bydende vejbestyrelse at stille alle oplysninger til rådighed for rådets udtalelse.

De nærmere regler fastsættes af trafikministeren efter forhandling med de kommunale organisationer.

Til nr. 2

Den gældende bestemmelse giver ikke vejbestyrelserne hjemmel til at kræve beplantning m.v., der fra naboejendomme vokser ud i, over eller på vejarealet, fjernet, hvis vejbestyrelsen, der er ejer af vejarealet, ikke har en vejteknisk eller færdselsmæssig begrundelse for kravet.

Dette medfører, at denne beplantning ikke umiddelbart kan kræves fjernet, hvis et rabatareal skal anvendes til nedlæggelse af ledninger eller til andre ikke færdselsmæssige formål.

Da det er almindeligt anerkendt, at vejarealer også kan anvendes til ikke færdselsmæssige formål, herunder til anbringelse af ledninger, må det anses for hensigtsmæssigt, at der udtrykkelig er hjemmel til at kræve beplantning i, over eller på vejareal, fjernet, uanset hvilke formål arealet skal anvendes til. Dette er i øvrigt også en naturlig følge af, at vejbestyrelserne ejer de offentlige vejarealer.

For så vidt angår beplantning ved vejareal, det vil sige beplantning på en naboejendom, opretholdes kravet om, at denne beplantning kun kan kræves beskåret af vejtekniske eller færdselsmæssige grunde.

Til § 2

Det vil være hensigtsmæssigt, at de regler trafikministeren skal fastsætte efter § 1, nr. 1 foreligger ved lovens ikrafttræden. Da disse regler først skal forhandles med bl.a. de kommunale organisationer foreslås det, at trafikministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 624 af 21. juli 1993, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. En amtskommunal eller kommunal vejbestyrelse kan lade de arbejder, der er nævnt i stk. 2, udføre ved en anden vejbestyrelses foranstaltning samt afgive tilbud på arbejder, der af en anden vejbestyrelse er udbudt i licitation. Trafikministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 10. Det påhviler vejbestyrelserne at holde deres offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver.

Stk. 2. Vejbestyrelserne bestemmer, hvilke arbejder der skal udføres på deres veje, og afholder de udgifter, der er forbundet med sikring og andre forberedende foranstaltninger, anlæg, drift og vedligeholdelse af disse veje, medmindre andet er bestemt.

2. § 103, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Vejbestyrelsen kan kræve træer og anden beplantning på, over og i vejareal fjernet, nedskåret, opstammet eller studset. Det samme gælder træer og anden beplantning ved vejareal, når vejens istandsættelse eller hensynet til færdslen gør det nødvendigt. Hvis vejbestyrelsens krav ikke efterkommes inden for en fastsat frist, kan vejbestyrelsen lade arbejdet udføre ved sin foranstaltning på ejerens bekostning.«

§ 103. ---

Stk. 2. Når vejens istandsættelse eller hensynet til færdslen gør det nødvendigt, kan vejbestyrelsen kræve træer og anden beplantning på eller ved vej fjernet, nedskåret, opstammet eller studset. Hvis vejbestyrelsens krav ikke efterkommes inden for en fastsat frist, kan vejbestyrelsen lade arbejdet udføre ved sin foranstaltning på ejerens bekostning.

§ 2

Trafikministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.